

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2020 m. balandžio 30 d. Nr. T-365
Šalčininkai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 8 punktu, 27 straipsnio 9 dalies 15 punktu, įgyvendindama Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 18 d. sprendimu [Nr. T-323](#), „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos reglamento 5.1.17 punktą, Šalčininkų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pritarti Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės meras

Zdzislav Palevič

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDIRO TARNYBOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

IŽANGA

Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) ataskaita parengta ir Savivaldybės tarybai teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu¹, Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu² ir Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatais³.

Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra Savivaldybės tarybai atskaitingas viešasis juridinis asmuo.

Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyti pagrindiniai Tarnybos veiklos uždaviniai.

- ▶ *prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas;*
- ▶ *kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.*

Tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir vadovaudamasi suteiktais įgaliojimais, atlieka finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse.

Kartu su finansiniu auditu, kurio tikslas – įvairių ataskaitų duomenų vertinimas ir nepriklausomos nuomonės pareiškimas, taip pat atliekamas ir teisėtumo auditas – audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimas ir nepriklausomos nuomonės pareiškimas. Veiklos auditas atliekamas įvertinti audituojamų subjektų viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

Planuojant Tarnybos veiklą, vadovujamasi bendraisiais strateginio planavimo principais, atsižvelgiant į aukščiausiosios audito institucijos praktiką bei išorės auditui keliamus reikalavimus.

Tarnybos strateginis tikslas - skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje, efektyvios kontrolės sistemos sukūrimą: skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose.

Tarnybos misija - padėti Šalčininkų savivaldybei išmintingai valdyti ir naudoti savivaldybės biudžeto lėšas bei kitą turtą, prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Tarnybos veiklos prioritetas- audito kokybė.

Tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako Savivaldybės kontrolierius: planuoja ir organizuoja Tarnybos veiklą, užtikrina jai pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą. Tarnybos veikla

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07, Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

² Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T-323 patvirtinto Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (su vėlesniais pakeitimais) 148.2. punktu.

³ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr.T-636 (su vėlesniais pakeitimais), patvirtintu Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų V skyr. 12.12 punktu.

grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Pozityvus savivaldybės vadovų požiūris į auditą sudarė tinkamas sąlygas nuosekliam Tarnybos darbui.

1. PAGRINDINIAI TARNYBOS VEIKLOS 2019 M. FAKTAI

Tarnyboje iki 2019 m. spalio 28 d. dirbo trys valstybės tarnautojai, atitinkantys pareigybėms keliamus reikalavimus, nuo lapkričio mėnesio dirba vienas darbuotojas pagal darbo sutartį. Nematome galimybės savo žmogiškųjų išteklių plėsti kiekybine prasme, todėl audito kokybė turi būti užtikrinama keliant valstybės tarnautojų kvalifikaciją, didinant profesionalumą. Darbas organizuojamas taip, kad visos užduotys būtų įvykdytos laiku ir numatytais apimtimis, atliktų auditų kokybė atitiktų Valstybinio audito reikalavimus.

Tarnybos veikos planui vykdyti Savivaldybės taryba skiria biudžeto asignavimus. 2018 metais Tarnybai skirta 104, 9 tūkst. Eur, iš jų 1 tūkst. Eur išėtinė išmoka bei išmokėta nepanaudotų atostogų kompensacija.

Remiantis Tarnybos ir Savivaldybės sudaryta sutartimi Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius.

Tarnybos sėkmė neatsiejama nuo darbuotojų kompetencijos planavimo ir vystymo politikos, o kvalifikacijos tobulinimas visada reiškia ėjimą pirmyn. Darbuotojai savo žiniomis ir gebėjimais didina organizacijos pranašumą, todėl didelį dėmesį 2019 metais skyrėme jų kompetencijai ir kvalifikacijai ugdyti. Buvo susistemintos mokymo temos. Tarptautiniuose audito standartuose ir Valstybinio audito reikalavimuose, kuriais vadovaujasi Tarnyba, nustatyta auditą atliekančių darbuotojų pareiga – nuolat atnaujinti žinias ir tobulinti įgūdžius, reikalingus auditui atlikti.

2019 metais Tarnybos darbuotojai dalyvavo vidutiniškai 20 valandų mokymuose viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų taikymo, finansinio ir teisėtumo, veiklos auditų metodikos ir kitais aktualiais funkcijoms vykdyti klausimais.

Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos audito kokybės valdymo taisyklės, parengtos vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu, Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais. 2019 metais Tarnyboje vykdyta nuolatinė audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną. Darbuotojo atliktos audito procedūros prižiūrėtos ir peržiūrėtos, siekiant nustatyti, ar auditas atliekamas pagal audito planą ir programas, atliktas darbas ir gauti rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, išspręsti ir audito išvadoje bei rekomendacijose pateikti visi svarbūs audito klausimai, pasiekti audito procedūrų tikslai, padarytos išvados ir rekomendacijos atitinka darbo rezultatus ir pagrindžia nuomonę.

Savivaldybių kontrolierių asociacija, kurios nare yra ir mūsų Kontrolės ir audito tarnyba, jau daugiau kaip dešimt metų yra Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos EURORAI narė. Savivaldybės kontrolierė - kaip asociacijos Valdybos narė.

2. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnybos funkcijos

Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas:

- atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse;
- kiekvienais metais Reglamente nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygom, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslingą paskirtį ir paskolų grąžinimo;
- nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų;
- atlieka savivaldybės biudžeto vykdymo ir kitų piniginių išteklių naudojimo auditą.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais audito standartais, Valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, metodikomis.

Profesinė etika

Tarnybos valstybės tarnautojų elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, nustatytos įvairios prevencinės priemonės: Tarnybos valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, prieš pradėdami auditą pildo Nešališkumo ir nepriklausomumo deklaracijas. Auditai atliekami objektyviai ir nešališkai, Tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvauja su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Veiklos plano tvirtinimas

Veiklos planas rengiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją, vadovaujantis prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais.

Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas 2018 m. lapkričio 6 d. posėdyje⁴ pritarė Tarnybos 2019 metų veiklos planui. Tarnybos 2019 metų veiklos planas buvo patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu⁵ ir teisės aktų nustatytais terminais pateiktas Valstybės kontrolei.

Rengiant veiklos planą, atlikta tarnybai teisės aktais nustatytų privalomų ir kitų funkcijų analizė. Įvertintos riziką mažinančios priemonės – kitų institucijų (lėšų davėjų, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės) atliekami tikrinimai, auditai. Vykdomas strateginis tyrimas, rizikų nustatymas planuojant kitų metų veiklą. Siekiant nagrinėti aktualias, sistemines ir su strateginiais valstybės ir Savivaldybės prioritetais susijusias problemas, indentifikuojamos rizikos, tampančios metinio veiklos plano pagrindu. Nustatyti kiekybiniais (skiriamų asignavimų dydis) ir kokybiniais (ankstesnio

⁴ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto 2018-11-06 posėdžio protokolas Nr.

⁵ Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2018-11-07 įsakymas Nr.KJV-5 „Dėl veiklos plano tvirtinimo“.

audito data) aspektais reikšmingi audituoti subjektai, įvertinta Tarnyboje gauta informacija apie audito poreikį bei Tarnybos žmogiškieji ištekliai.

Vadovaujantis patvirtintu veiklos planu, Tarnybos specialistams paskirstomos audito užduotys, numatomi vykdyti terminai. Savivaldybės kontrolierius, organizuodamas Tarnybos vidaus administravimo, audito ir kontrolės veiklą, leido įvairius įsakymus ir pavedimus atlikti auditą.

Tarnybos atlikto audito ataskaitos teikiamos Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui ir audituotiems subjektams. Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas, susipažinęs su atlikto audito rezultatais, skatina audituojamus subjektus taisyti klaidas ir įgyvendinti pateiktas rekomendacijas.

Bendrosios veiklos funkcijos

Tarnyba 2019 metais be išorės audito ir kontrolės funkcijų vykdė kaip biudžetinei įstaigai teisės aktais nustatytas funkcijas. Savivaldybės kontrolierius leido įsakymus veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais; rengė raštus įvairiais Tarnybos veiklos ir kt. klausimais.

Tarnyboje rengiami ir tvarkomi registrai, dokumentacijos bylos, archyviniai dokumentai.

Parengti ir pateikti tarpiniai ir metiniai biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai, programos sąmatos ir kiti dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu 2019 metais buvo vykdomas Tarnybos valstybės tarnautojų veiklos vertinimas.

Tarnybos darbuotojai nuolat bendrauja ir bendradarbiauja su kitų savivaldybių analogiškų tarnybų darbuotojais, sprendžiant aktualius audito klausimus, dalinantis sukaupta patirtimi, dalyvauja Savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje.

Bendravimas su audituojamais subjektais yra neatsiejama audito dalis. Mus ir asignavimų valdytojus sieja bendras tikslas, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami pačiu efektyviausiu būdu. Nuolatinis bendradarbiavimas dalinantis gerąja praktika, patirtimi, konsultuojant audituojamus subjektus jiems aktualiais klausimais, padeda pasiekti geresnių rezultatų.

Kontrolės ir audito tarnyba jau ne vienerius metus bendradarbiauja su Valstybės kontrole, dalyvauja jų rengiamuose susitikimuose bei mokymuose, teikia informaciją apie atliktas audito procedūras bei Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito rezultatus. Tai padeda dalytis profesine audito patirtimi, plėtoti bendradarbiavimą išorės audito klausimais.

2019 m. rugsėjo 12 d. su Valstybės kontrole pasirašytas bendradarbiavimo susitarimas Nr. BS-43, siekiant įvertinti, ar savivaldybių nekilnojamojo turto valdymo kryptys sudaro galimybes spręsti šio turto valdymo problemas, o turtas naudojamas siekiant tenkinti visuomenės interesus.

2018 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito rezultatai buvo pateikti Valstybės kontrolei išvadai dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio parengti.

Vienas iš pagrindinių išorės auditų atliekančių institucijų tikslų yra užtikrinti, kad nuolat būtų teikiama informacija visuomenei apie auditų rezultatus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punktu, atliktų auditų ataskaitos ir išvados skelbiamos interneto svetainėje www.salcininkai.lt.

3. TARNYBOS 2019 METŲ VEIKLOS REZULTATAI

1. Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas

Vykdydami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų nuostatas, atlikome Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio

(biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio), Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą. Audito išvadoje pateikėme nuomones dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų ir dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų. Pagrindiniai Savivaldybės 2018 m. ataskaitų ir jų audito duomenys (BVAR – Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, KFAR – Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys) : 75462,96 tūkst. Eur Savivaldybės turtas, 18,2 proc. turto duomenų teisingumo negalime patvirtinti; Savivaldybės įsipareigojimai 7193,55 tūkst. Eur negalime patvirtinti 27,3 proc. finansavimo sumų duomenų teisingumo, 12,2 proc. grynojo turto duomenų teisingumo bei 1,9 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų. Savivaldybės pajamos Konsoliduoti duomenys: 50 subjektų KFAR 48 subjektų, Biudžeto pajamas 39647,5 tūkst. Eur, panaudota pajamų 37922,9 tūkst. Eur 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo; įvertinti Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo; įvertinti Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą per 2018 metus. Pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse atlikome Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės išde ir 20-yje biudžetinių įstaigų, analitines audito procedūras – 37-iose biudžetinėse ir 3-jose viešosiose sveikatos priežiūros įstaigose. Pateikėme besąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų. Mūsų nuomone, Šalčininkų rajono savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pateikėme sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės 2018 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Nustatėme konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitas (ilgalaikio turto, biologinio turto, finansavimo sumų, grynojo turto), veiklos rezultatų ataskaitas (pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnio) reikšmingų duomenų iškraipymus, kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracija:

negalėjome patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenų straipsnių AII.3 „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ ir D. „Finansavimo sumos“ likučius 13714,6 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes nepatikslinkta vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita, negalėjome patvirtinti Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio B. Pagrindinės veiklos sąnaudos (nusidėvėjimas ir amortizacija) 879,8 tūkst. Eur sumos teisingumo.

VšĮ Šalčininkų savivaldybės ligoninė:

nesivadovavo 2-ojo VSAFAS reikalavimais, nes 117,5 tūkst. Eur sukauptų atostoginių parodyti kaip įsipareigojimai, susiję su darbo santykiais, o ne kitos mokėtinos sumos.

Pateikėme sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo, nes:

Savivaldybėje ne visi statiniai, gatvės ir keliai įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.

Savivaldybės administracija, VšĮ Šalčininkų savivaldybės ligoninė nesivadovavo Inventorizacijos taisyklėmis ir 2018 m. inventorizaciją atliko pažeisdamos Inventorizacijos taisyklių nuostatas. Savivaldybėje nesukurta bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarka, kuri apimtų struktūros ir rezultatų kokybės kontroles.

Šalčininkų rajono savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito išvada Nr. KI-02 pateikta Tarybai 2019 m. liepos 15 d.

3.2. Išvados dėl Šalčininkų rajono savivaldybės skolinimosi ir garantijų suteikimo.

Kontrolės ir audito tarnyba Savivaldybės tarybai teikia išvadas, suteikiančias jai pagrindą priimti sprendimus dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais ir paskolų ėmimo. 2019 metais Kontrolės ir audito tarnyba parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai dvi išvadas:

2019 m. vasario 8 d. Nr. KI-1 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės galimybės imti investiciniam projektui paskolą vertinimo“. Lengvatinė 225 306,8 Eur paskola skirta investicijų projektui „Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelio-darželio „Žilvitis“ pastato energetinių savybių gerinimas“ finansuoti. Atkreipėme dėmesį, kad 2018-08-09 raštu Nr. VS-53 jau buvo kreiptasi dėl paskolos minėtam projektui. Pagal mūsų 2018-08-14 išvadą Nr. KI-4 atitinkamai buvo priimtas Tarybos 2018-08-30 sprendimas Nr. T-1133 „Dėl Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelio-darželio „Žilvitis“ pastato energetinių savybių gerinimo“.

2019 m. rugpjūčio 23 d. Nr. KI-3 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės galimybės imti investiciniam projektui paskolą vertinimo“. 432 994,03 Eur paskola skirta investicijų projektui „Jašiūnų dvaro oficinios pastato pritaikymas šiuolaikinio muziejaus poreikiams“ finansuoti.

Išvados pateiktos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. bei Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁶, patvirtintomis Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis⁷.

3.3. Tarnybos atliktų veiklos, teisėtumo auditų rezultatai

Tarnyba, siekdama įvertinti, ar Savivaldybėje efektyviai organizuojamas socialinių paslaugų teikimas, suplanavo ir atliko socialinių paslaugų teikimo organizavimo efektyvumo auditą. Atlikus auditą, buvo nustatyta, kad Savivaldybė, vykdydama socialinių paslaugų teikimą jos teritorijos gyventojams, numato ir vykdo priemones socialinių paslaugų prieinamumui ir kokybei gerinti, bet dar nesudarytos prielaidos, kad būtų užtikrintas pakankamas jų prieinamumas ir veiksmingumas. Tai lemia šie trūkumai: ne visais atvejais suplanuoti rodikliai leidžia įvertinti socialinių paslaugų patenkinimo lygį; ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia neužtikrina jų pakankamo prieinamumo; trūksta efektyvių priemonių, užtikrinančių vaiko gerovę; sukurta vidaus kontrolė ne visada užtikrina teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) audito ataskaitoje Savivaldybės administracijai siūlė:

1. Siekiant priimti efektyvius sprendimus, kaip pagerinti paslaugų planavimą ir prieinamumą:

1.1. patikslinti planuojamus rodiklius taip, kad jie leistų įvertinti socialinių paslaugų poreikio patenkinimo lygį ir pokyčius;

1.2. įvertinti ataskaitinių metų rodiklių pasiekimo lygį.

2. Siekiant padidinti socialinių paslaugų prieinamumą ir efektyvesnę socialinių paslaugų organizavimą senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia:

2.1. kaupti, analizuoti ir įvertinti informaciją apie Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenančius senyvo amžiaus asmenis;

⁶ Lietuvos Respublikos 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2018-12-11 įstatymas Nr. XIII-1710.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

2.2. plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą, siekiant, kad paslaugos būtų teikiamos kuo arčiau paslaugų gavėjų gyvenamosios vietos;

2.3. numatyti ilgalaikes priemones, kurios užtikrintų, kad senyvo amžiaus asmuo kuo ilgiau galėtų likti savo namuose ir bendruomenėje.

3. Siekiant veiksmingų priemonių vaiko gerovei užtikrinti, plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą, vykdyti Tarybos sprendimus.

4. Siekiant sukurti efektyvią vidaus kontrolės sistemą socialinių paslaugų srityje:

4.1. įvertinus rizikos veiksnius, sukurti rizikos valdymo procedūras;

4.2. užtikrinti socialinių paslaugų kokybės kontrolę visais lygmenimis, patvirtinti bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarką.

Šalčininkų ligoninės auditas atliktas siekiant įvertinti 2018 metų Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninės metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti audituojamo subjekto administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei atskleisti veiklos tobulinimo galimybes. Audito metu nustatėme:

Įstaigos 2018 metų finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis buhalterinės apskaitos tvarkymą bei finansinės atskaitomybės rengimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, išskyrus:

Įstaiga nesivadovavo II VSAFAS standarto 42-43 punktų nuostatomis ir atostogų rezervą parodė finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Su darbo santykiais susiję išsipareigojimai“. Dėl šios priežasties Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje išsipareigojimai, susiję su darbo santykiais, 2018 m. gruodžio 31 d. padidinti 117537,97 Eur, o sukauptos mokėtinos sumos sumažintos 117537,97 Eur.

Įstaiga nesivadovavo 19-ojo VSAFAS nuostatose apibrėžtais principais, nes, rengdama 2018 metų finansines ataskaitas, neužtikrino, kad Aiškinamajame rašte būtų atskleista informacija apie pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupes paskutinę atskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti.

VšĮ Šalčininkų savivaldybės ligoninė neturi patvirtintos veiklos strategijos. Ligoninės įstatai neatitinka Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatų. Ligoninės valdymo struktūra sudėtinga, nėra joje nustatyti netikslumai, neteisingai pateiktas pavaldumas. Ligoninė neturi parvirtintos pavaldumo schemos. Stebėtojų taryba, Gydytojų taryba bei Slaugos taryba neviseiškai atlieka jos kompetencijai patvirtintas funkcijas.

VšĮ Šalčininkų ligoninė nesilaikė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies, nes neužtikrino, kad panaudos pagrindais gautas turtas visam sutarties galiojimo laikui panaudos davėjo naudai būtų apdraustas nuo draudžiamųjų įvykių bei panaudos sutarties neįregistravo Nekilnojamojo turto registre.

Atlikdama inventorizaciją, Įstaiga nesivadovavo LR Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizavimo taisyklių 15.3 punkto nuostatomis, nes į inventorizacijos komisiją įtraukė materialiai atsakingus asmenis. Atlikdama inventorizaciją, Įstaiga nesivadovavo LR Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizavimo tvarkos⁸ 15.3 punkto nuostatomis, nes į inventorizacijos komisiją įtraukė materialiai atsakingus asmenis. Įsakymų turinys bei pasirašymo data suformuluota bei surašyta neteisėtai, nesilaikant teisingumo kriterijų.

VšĮ Šalčininkų savivaldybės ligoninės darbo užmokesčio fondas buvo didintas ir panaudotas teisėtai, tačiau nustatytos klaidos apskaičiuojant darbuotojų darbo užmokesį. Ligoninės 2018 m. galiojusi ir naujai patvirtinta 2019 metams Darbo apmokėjimo tvarka nebuvo pakankamai išsami, apibrėžianti objektyvius darbo užmokesčio nustatymo kriterijus, todėl nebuvo užtikrintas aiškus ir pagrįstas atlyginimų nustatymas. Nustatyta, kad pastovioji dalis darbuotojams buvo didinama netolygiai, neužtikrinant objektyvumo. Įstaigoje darbo užmokesčio pastovioji dalis buvo didinta ir

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ 15.3 p.

kitiems - ne sveikatos priežiūros specialistams. Nuo 2010-12-08 patvirtinti Ligoninės gydytojų ir kitų sveikatos priežiūros specialistų laikinieji darbo krūviai nebuvo peržiūrėti.

Ligoninės direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostata, kad maksimali darbo laiko trukmė yra 12 val. per dieną. Ligoninės darbuotojų vidutinis darbo laikas per 7 dienų laikotarpį neturi viršyti 52 valandų. Audito metu patikrinus Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose darbo laiką, nustatyta, kad kai kurių skyrių darbuotojai viršijo nustatytą darbo valandų skaičių. Todėl negalime patvirtinti, kad įstaigos lėšos, skirtos darbo užmokesčiui, naudojamos ekonomiškai, racionaliai ir efektyviai.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) audito ataskaitoje Savivaldybės administracijai siūlė:

- 1. Patvirtinti Darbo apmokėjimo tvarką, kurioje būtų nustatyti aiškūs ir objektyvūs darbo užmokesčio dydžio nustatymo kriterijai.
- Nustatyti įstaigos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies mažiausią galimą dydį vadovaujantis 2018-08-31 LNSS šakos kolektyvinės sutarties Nr. 2/S-133 priedo Nr. 2 ir įstaigos Darbo apmokėjimo tvarkos nuostatomis.
- Panaudos pagrindais gautą turtą visam sutarties galiojimo laikui apdrausti ir panaudos sutartį įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.
- Patvirtinti viešosios įstaigos Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninės strateginį planą, numatyti įstaigos tikslus ir uždavinius.
- Patikslinti ligoninės įstatus, kurie atitiktų Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatas.
- Patvirtinti Ligoninės pavaldumo schemą.
- Peržiūrėti ir patvirtinti Ligoninės gydytojų ir kitų sveikatos priežiūros specialistų darbo krūvius.
- Sudarant Ligoninės darbo grafikus, vadovautis LR Darbo kodekso nuostatomis bei direktorius įsakymu, nustatyti maksimalų 52 valandų savaitinį darbo laiką.
- Atliekant inventorizaciją, vadovautis LR Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizavimo taisyklių nuostatomis, į inventorizavimo komisiją neįtraukti materialiai atsakingą asmenį.
- Įsakymus rašyti, kad įsakymo pavadinimas, data, įvadinė dalis ir tekstas atitiktų teisingumo kriterijus.
- Stiprinti Ligoninės vidaus kontrolės sistemą, ypač darbo laiko apskaitoje.
-

4. KITA VEIKLA

Tarnyba, atlikdama auditus, nuolat siekia bendradarbiavimo ir tarpusavio supratimo su audituojamų įstaigų darbuotojais, rodo iniciatyvą, kad visos pastebėtos klaidos būtų taisomos iš karto, o finansinėse ataskaitose pateikti duomenys rodytų tikrą ir teisingą padėtį.

2018 metais, atlikdami auditus, pastebėjome, kad didžioji dauguma pažeidimų ir neatitikimų matyti įstaigos veiklos reglamentavime. Įstaigose per mažai kreipiama dėmesio į tai, kaip reglamentuotas finansinės drausmės užtikrinimas, pareigybių aprašymai, vidaus kontrolė taip pat auditų metu nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymą, pažeidimai.

Siekdami veikti prevenciškai bei atsižvelgdami į šių teisės aktų nuostatų neprisilaikymą (nesilaikymą) (ar neatitikimus) sudarėme ir 2019 m. audito strategiją.

Audituojamiems subjektams pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymas už įgyvendinimo rezultatus yra priemonė audito veiksmingumui užtikrinti.

Daugeliu atveju audituojamas subjektas ištaiso audito metu nustatytas klaidas, netikslumus, kitus neatitikimus, ir finansinėse ataskaitose išvengiama esminių iškreipimų. Auditams nepasibaigus buvo įvykdyta apie 88 proc. pateiktų rekomendacijų, kai kurios rekomendacijos neįvykdytos ar vykdymo būsenoje, nes dėl kai kurių rekomendacijų specifikos jų vykdymui reikalingas atitinkamas laikas ir įvairios priemonės.

Audituojamos įstaigos, įgyvendindamos rekomendacijas, nepilnai atsižvelgė į neatitikimų pašalinimą. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didintų pridėtinę audito vertę, stiprintų audito reikšmę, ir rekomendacijų įgyvendinimas būtų orientuotas į laukiamą rezultatą, o ne procesą.

Įgyvendinama nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, Tarnyba atlieka ne tik savivaldybės finansinius (teisėtumo) ir veiklos auditus, bet ir kitas priskirtas kontrolės funkcijas. Gauname raštus iš kitų Valstybės institucijų dėl išteklių naudojimo pagrįstumo

Tarnyba telefoniniais skambučiais bei gyventojų priėmimo metu gauna įvairių paklausimų ir nusiskundimų įvairiais klausimais. Dažniausiai užduodami klausimai dėl kelių greideriavimo, atliekų tvarkymo bei socialinių išmokų. Tiriami ir pateikiame atsakymus pareiškėjams į pasirašytus pareiškimus ir skundus, arba jie būna persiųsti pagal kompetenciją kitoms institucijoms, įstaigoms apie tai informuojant pareiškėjus.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pagrindinis Tarnybos (Savivaldybės kontrolieriaus) veiklos uždavinys – ne tik vertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo bei naudojimo tesėtumą, bet ir skatinti tikslingus pokyčius.

Tarnyba, padėdama Savivaldybei užtikrinti efektyvesnę finansų ir turto valdymo kontrolę bei skatindama aukščiausiųjų finansų valdymo standartų ir pažangos įgyvendinimą savivaldos sektoriuje, siekia būti ne tik vertintoja, bet ir patarėja, todėl akcentuoja bendradarbiavimo svarbą siekiant bendro tikslo - realaus teisingo audituotos srities poveikio. Todėl nuolat stiprinamas komunikavimas su audituojamais subjektais ir Savivaldybės administracija tiek rekomendacijų formulavimo etape, tiek jas įgyvendinant. Bendradarbiaujama su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu ir valstybės auditoriais.

Tarnyba ir ateityje rūpinsis atliekamo audito kokybe, kurią užtikrinti padeda institucinė branda, t.y. didesnę veiklos pridėtinę vertę garantuoja ne tik aukštos kvalifikacijos ir daug žinių turintys specialistai, bet ir vieni kitiems teikiama dalykinė pagalba ir stiprinamas specialistų profesinis bendravimas.

Svarbus veiksnys, siekiant didesnio audito poveikio, yra nešališkas audito rezultatų viešinimas, todėl Tarnybos audito ataskaitos ir išvados teikiamos ne tik audituojamų subjektų vadovams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, bet ir Savivaldybės internetiniame puslapyje, kad visuomenė gautų objektyvią ir nešališką informaciją apie atliktus auditus.

Tarnybos artimiausio laikotarpio veiklos tobulinimo kryptys: siekiant efektyvaus audito atlikimo, plėtoti bendradarbiavimą su Valstybės kontrole; siekiant audito veiksmingumo, kaip prioritetines vertinimo sritis numatyti Savivaldybės turto valdymo ir naudojimo efektyvumo bei rezultatyvumo veiklos auditą, Savivaldybės biudžeto projekto vertinimą, Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo efektyvumą; siekiant audito kokybės, tobulinti darbuotojų kvalifikaciją Tarptautinių audito standartų taikymo srityje. Šiems tikslams pasiekti bendradarbiaujama su Valstybės kontrole, Europos regionų išorės audito institucijų organizacija.

Savivaldības kontroliere

Violeta Zareckienė